

चतुर्वेद (चान्दोग्य ५२/१) १८.३.४३
THE
HARIDAS SANSKRIT SERIES

96

॥ श्रीः ॥

सामवेदीयसुबोधिनीपद्धत्यनुसारी

स्वस्तिवाचनप्रयोगः

(चतुर्वेदोक्ततत्तन्मन्त्रसहितः)

श्रीजोखीराम मटरूमल गोयनका संस्कृतमहाविद्यालयाध्यापकेन
सामवेदवाचस्पत्युपाधिधारिणा त्रिपाट्युपाह्व

पण्डित दुर्गादत्तशास्त्रिणा

संशोधितः सम्पादितश्च ।

SVASTIVĀCHANPRAYOGA

(WITH THEIR RESPECTIVE MANTRĀS IN THE FOUR VEDĀS)

According to the Subodhini Paddhati of the Sāma Veda

Edited by

SĀMAVEDA VĀCHASPATI

Pt. DURGĀDATTA S'ĀSTRĪ

PUBLISHED BY

JAYA KRISHNA DĀS HARIDĀS GUPTA

The Chowkhamba Sanskrit Series Office,

Benares City.

वि. सं. १९९६]

[1939

PRINTED BY
JAYA KRISHNA DAS GUPTA,
VIDYA VILAS PRESS, BENARES CITY.
1939.

*Registered According to Act XXV of 1867.
All Rights Reserved by the Publishers.*

प्रकाशकः—

जयकृष्णदास हरिदासगुप्तः
चौखम्बा संस्कृत सीरिज़ आफिस
विद्याविलास प्रेस, बनारस सिटी ।

अथ स्वस्तिवाचनम् ।

तत्रादौ आचम्य प्राणानायम्य । देशकालौ सङ्कीर्त्य, करिष्य-
माणादः कर्माङ्गत्वेन स्वस्तिवाचनञ्छुरिष्य इति सङ्कल्प्य, स्वपुरतो
दक्षिणोत्तरौ तन्दुलपुञ्जौ कृत्वा, तदुपरि उदकसंस्थङ्कलशद्वयं स्थाप-
येत् । तत्र विधिः—भूमिरितीन्द्रो यजुश्छन्दः भूम्यादयो देवताः
भूम्यभिषन्त्रणे विनियोगः ।

ॐ भूमिः । १ । अन्तरिक्षम् । २ । द्यौः । ३ । वा ३ । ४ ।
५ । ६ । ७ । ८ । ९ । १० । ११ । १२ । १३ । १४ । १५ । १६ । १७ । १८ । १९ । २० ।
औहोवा । ए ३ । भूताया २३४५ ॥ १ ॥ इति भूमि स्पृष्ट्वाभि-
षन्त्रणम् ।

आविशन्निति उशना गायत्री सोमः कलशस्थापने
विनियोगः । ॐ आविशन्नकाला ६ वांसुताः । वा-
१ । २ । ३ । ४ । ५ । ६ । ७ । ८ । ९ । १० । ११ । १२ । १३ । १४ । १५ । १६ । १७ । १८ । १९ । २० ।
इश्वार्ध्वन् न अभाइ श्रायाः । ओ३हा३ । ओवा । ओ२३४
५ । ६ । ७ । ८ । ९ । १० । ११ । १२ । १३ । १४ । १५ । १६ । १७ । १८ । १९ । २० ।
हाइ । इन्द्रू२३ः । आ२ इन्द्रा २३४ औहोवा । यधियते २३४५ ॥ १ ॥
इति कलशस्थापनम् ।

अपां व्रतस्यापस्त्रिष्टुवापः जलपूरणे विनियोगः ।
ॐ हाउ । ३ । ऐरयत् । ३ । अपः समैरयत् । ३ ।

२११२ २ २ २ २ २ २ २
 भूतमैरयत् । ३ । अपाङ्गर्भोग्निरिडा । पाङ्गर्भोग्निरिडा । २ । पृथि
 २ २ २ १ २ २ १ २ २
 व्यागर्भोग्निरिडा । ३ । समन्यायन्त्युपयन्तिया २३न्याः । समा-
 १ २ २ १ २ १ २ २ २ १ २
 नमूर्वनद्यस्पृणा २३न्ती । तमू शुचिः शुचयोदीदिवा २३ः साम् ।
 १ २ २ २ १ २ २ १ २ २ १ २
 अपाङ्गपातमुपयन्तिया २३पाः । हाउ । ३ । ऐरयत् । ३ । अपः
 २ २ १ २ २ २ २ २ २ २ २
 समैरयत् । ३ । भूतमैरयत् । ३ । अपाङ्गर्भोग्निरिडा । पाङ्गर्भो-
 २ २ २ २ २ २ २ २ २
 ग्निरिडा । २ । पृथिव्यागर्भोग्निरिडा । २ । पृथिव्यागर्भोग्निरिडा
 २ २ १ २ १ २ २ १ २ २ २
 ३ । हाउवा । ए । अग्निःशिशुक्वः । ए । शुक्रःशिशुक्वः । ए ।
 १ २ २ १ २ १ २ १ २ २ २ २ २ १ २ १ २ १ २ १
 तेजः शक्रस्य शक्रम् । ए । तेजःसप्राः समीचीः । ए । तेजऊषोन-
 २ १ २ १ २ १ २ ३ १ १ १ १
 जारः । ए । सुवज्योतिर ३४५ ॥ १ ॥ इति मन्त्रेण जलपूरणम् ।
 त्वमिमा ओषधीरिति सोमस्त्रिष्टुप्सोमः ओषधिप्रक्षेपे (१)वि-
 २ २ २
 नियोगः । ॐ हाउ । ३ । हौवा ३ । ३ । हाह । हौवा ३ । ३ ।
 २ ४ २ १ १ १ ४ २ २ २ १
 हौवा ३ । ३ । होइवा ३४५ । ३ । होइवा ३४ । औहोवा । त्वमि-
 २ १ २ २ २ १ २ २ १ २ २ १ २ २ १ २ २
 माओषधीः सोमविश्वाः । त्वमपोअजनयस्त्वङ्गाः । त्वमातनोह-
 १ २ १ २ २ १ २ २ २ २ २
 वन्तरिक्षम् । त्वञ्ज्योतिषावितमोववर्थ । हाउ । ३ । हौवा ३ ।

(१) सर्वोषधिस्तन्त्रान्तरे यथा-जटामांसी वचा कुष्ठं शैलेयं रज-
 नीद्वयम् । शटी चम्पकमुस्तञ्च सर्वोषधिगणः स्मृतः । रजनी-हरिद्रा-
 वारुहरिद्रा च ।

स्वस्तिवाचनम् ।

३

२२ २२ ४ २ १ १ १
 ३ । हाह । होवा३ । ३ । होवा३ । ३ । हो३वा३ ४५ । २ ।
 ४ २ ५१ २ २२ १ २ १ २ १२ २ १ २ २
 हो३वा३ ४ । औहावा । ए । जनदिवमन्तरिक्षमृथिवीविश्वभोज-
 १ २ २ २ २ १ १ १ १ १
 सम्पुरूपाअजीजनः । इद्गृहा२३ ४५ ॥ १ ॥ इति ओषधिप्रक्षेपः ।

स्योना पृथिवीति मेधातिथिः परउष्णिक् पृथिवी मृत्ति-
 काप्रक्षेपे (१)विनियोगः । ॐ स्योना पृथिवि नो भवानृशरा
 निवेशनी । यच्छानः क्षम सप्रथो देवान्माभयादिति ॥ १ ॥
 इति मन्त्रेण पञ्चमृत्तिकाप्रक्षेपः ।

चन्द्रमाअप्स्वन्तरेति त्रितः पङ्क्तिरिन्द्रः हिरण्यप्रक्षेपे विनि-
 २ १ २ २ १ २ २ १ २ २
 योगः । ॐ चन्द्रमाआउवा । सुवान्ताराउवा । सुपर्णोधाउवा ।
 २ १ २ २ २ २ २ १ २ २ २ १ २
 वतेदिवी । नवोहिराउवा । पयनाहमायाउवा । पदं विन्दाउवा ।
 २ १ २ २ १ २ २ १ २
 तिविद्युताः । वित्तम्माआउवा । स्यरोदा२३सा३४३ इ । ओ२३-
 ४५इ । डा ॥ १ ॥ इति हिरण्यादीनां प्रक्षेपः ।

परिवाजपतिरिति वामदेवो गायत्र्यग्निः पञ्चरत्नप्रक्षेपे(२) वि-
 ४ ५ २ ४ ५ २ १ २ - १ २
 नियोगः । ॐ पर्यो । होयिवाजा । पतायिः का १ वी २१ । आग्निर्ह-
 १ ७ - १ १ १ ३ ५ २ २
 व्या । नायक्रमीश्व । दधार्श्व । रा २ त्ना २३४ औहोवा ।
 २ २ १ ३ १ १ १ १
 निदाशु षे २३४५ ॥ १ ॥ इति पञ्चरत्नप्रक्षेपः ।

(१) अश्वस्थानाद्गजस्थानाद्वल्मीकात्सङ्गमाद्ब्रह्मादिति पञ्चमृदः ।

(२) सुवर्णं रजतं मुक्ता लाजावर्त्तं प्रवालकम् । रत्नपञ्चक-
 माख्यातं इति ।

४

स्वस्तिवाचनम् ।

इदंवसोरिति गरो गायत्रीन्द्रः वस्त्रवेष्टने विनियोगः ।

६ २१ २ १५ २ २१

ॐ इदंवसाउ । सुतमा२३न्धाः । पिवा२सुपू । णमुदा२३

२ ३२ ३२ ४ ५ ४ ५

रा३४म् । अना३४भया३इन् । ररोवा । मा५ तोदहाइ ॥ १ ॥

इति कलशस्य कण्ठे वस्त्रवेष्टनम् । अभावे सूत्रेण वा ।

अयमूर्जेति प्रजापतिरनुष्टुप् उदुम्बरः पञ्चपल्लव(१) निधाने
विनियोगः । ॐ अयमूर्जावतो वृक्ष उर्जाव फलिनी भव । पर्णं वनस्प-
ते नुत्वानुत्वा मयतांरयिः ॥ १ ॥ इति पञ्चपल्लवनिधानम् ।

सघातमिति लुशः पङ्क्तिरिन्द्रः पूर्णपात्रनिधाने विनियोगः ।

३४३ ४५ ३ २ ३४४५ १ २२ १ २

ॐ सघातवृषणम् । रथा३४औहोवा । आधितिष्ठा । तिगोवा२इदा

— २ १२२ २ ७ ८३ ५ २२१ २ ८३

२म् । यःपात्रंहा । रियो२जा २३४नाम् । पूर्णमी । न्द्रा । चिकेता

५ १२ २ २ २ ८३ ५२२ ३ ५

२३४ती । योजानु३ वा३इ । द्वा२ता २३४ औहोवा । हा२३४री

॥ १ ॥ इति साक्षत-सफल-पूर्णपात्रनिधानम् ।

यदाकदेति पञ्चो बृहती वरुणः वरुणावाहने विनियोगः । ॐ य-

२ २ ८३ ५२२ ३ ५ २२ १२ २२ १ २

दाकदा । चा२मा२३४औहोवा । दुः३४षे । स्तोताजरेतमर्त्तिया३ः ।

१ २ १७ ३ २ ३ २ १ २२१ १ ८

आदिद्वन्द्वे । तावरुणा२३४म् । विपा३४गिरा । धातरांवी२३ । त्रा२-

२ ५२२ ३ ११११

ता२३४औहोवा । ना२३४५म् ॥ १ ॥ इति उत्तरकलशे वरुणावाहनम् ।

(१) अश्वत्थोदुम्बरपल्लव चूतन्यग्रोधपल्लवाः । पञ्चपल्लवमित्यु-
क्तमिति ।

स्वस्तिवाचनम् ।

У

वाक्मनःप्राणेति ऋतवोऽनुष्टुप्सूर्यः प्रतिष्ठापने विनियोगः ।

2

२२ १ २२ १२ २२ १२ २२ १ २ १२ २ १ २१२ १२ २

ॐ वाक् । मनःप्राणःप्राणोपानोव्यानश्चक्षुःश्रोत्रं शर्मवर्म भूतिःम-
१२

१३

तिष्ठ॥१॥ एता एव समहान्नताः सर्वा वा एता विराजो दशिनी प्रथमा
विंशिनी द्वितीया त्रिंशिनी तृतीयैषा वै परमा विराड् यच्चत्वारिंश
शद्वात्रयः पङ्क्तिर्वै परमा विराट् परमायोमेव विराजि प्रति तिष्ठन्ति
॥ २ ॥ अस्मिन्कलशे वरुणः सुप्रतिष्ठितो वरदो भवतु । इति
मन्त्राभ्यां प्रतिष्ठापनम् ।

ततः कलशे विष्णवादीनामावाहनं कुर्यात् , तद्यथा—

कलाःकला हि देवानान्दानवानाङ्गुलाःकलाः ॥

विगृह्य निर्मितो येन कलशस्तेन कथ्यते ॥ १ ॥

कलशस्य मुखे विष्णुर्ग्रीवायान्तु महेश्वरः ॥

मूले त्वस्य स्थितो ब्रह्मा मध्ये मातृगणास्तथा ॥ २ ॥

कुक्षौ तु सागराः सप्त सप्तद्वीपा च मेदिनी ॥

अर्जुनी गोमती चैव चन्द्रभागा सरस्वती ॥ ३ ॥

कावेरी. कृष्णवेणा च गङ्गा चैव महानदी ॥

तापी गोदावरी चैव माहेन्द्री नर्मदा तथा ॥ ४ ॥

नदाश्च विविधा जाता नद्यः सर्वास्तथापराः ॥

पृथिव्यां यानि तीर्थानि कलशस्थानि तानि वै ॥ ५ ॥

शान्तिः पुष्टिश्च गायत्री सावित्री कलशे स्थिताः ॥

ऋग्वेदश्च यजुर्वेदः सामवेदस्तथर्वणः ॥ ६ ॥

अङ्गैश्च सहिता ह्येते कलशान्तु समाश्रिताः ॥

स्वस्तिवाचनम् ।

सर्वे समुद्राः सरितः सरांसि च नदानि च ॥ ७ ॥

आयान्तु मम शान्त्यर्थं दुरितक्षयकारकाः ॥

इत्यक्षतान् कलशे क्षिपेत् ।

ततो मन्त्रेण, वरुणाय नम इति नाममन्त्रेण वा षोडशोपचारैः
पञ्चोपचारैर्वा पूजनम् । ततो दक्षिणभागे प्रश्नप्रतिवचनसामर्थ्यात्
ब्राह्मणानुपवेश्य गन्धादिभिरभ्यर्च्य ततः कलशम्प्रार्थयेत् ।

देवदानसंवादे मध्यमाने महोदधौ ।

उत्पन्नोऽसि तदा कुम्भ विधृतो विष्णुना स्वयम् ॥ १ ॥

त्वत्तोये सर्वतीर्थानि देवाः सर्वे त्वयि स्थिताः ।

त्वयि तिष्ठन्ति भूतानि त्वयि प्राणाः प्रतिष्ठिताः ॥ २ ॥

शिवः स्वयं त्वमेवासि विष्णुस्त्वञ्च प्रजापतिः ।

आदित्या वसवो रुद्रा विश्वेदेवाः सपैतृकाः ॥ ३ ॥

त्वयि तिष्ठन्ति सर्वेऽपि यतः कामफलप्रदः ।

त्वत्प्रसादिमं यज्ञङ्कर्तुमीहे जलोद्भव ।

सान्निध्यङ्कुरु मे देव प्रसन्नो भव सर्वदा ॥ ४ ॥

सम्पूज्य गन्धमाल्याद्यैर्ब्राह्मणान्स्वस्ति वाचयेत् ।

धर्मकर्मणि माङ्गल्ये सङ्ग्रामाद्भुतदर्शने ॥ ५ ॥

पुण्याहवाचनं दैवे ब्राह्मणस्य विधीयते ॥

एतदेव निरोद्धारं कुर्यात् क्षत्रियवैश्ययोः ॥ ६ ॥

अवनीकृतजानुमण्डलः कमलमुकुलसदृशमञ्जलिं शिरस्याधाय
दक्षिणेन पाणिना स्वर्णःपूर्णकलशं धारयित्वा आशिषः प्रार्थयेत् ।
तद्यथा—ॐ दीर्घा त्रागा नद्यो गिरयस्त्रीणि विष्णुपदानि च तेनायुः प्र-

स्वस्तिवाचनम् ।

७

माणेन पुण्याहं दीर्घमायुरस्तु इति द्विजाः । शिवा आपः सन्तु । सौ-
मनस्यपुष्पमस्तु । अक्षतञ्चारिष्टं चास्तु । गन्धाः पान्तु । सुमङ्गल्यः
ञ्चास्तु । अक्षताः पान्तु । आयुष्यमस्तु । पुष्पाणि पान्तु । सौश्रियम-
स्तु । ताम्बूलानि पान्तु । ऐश्वर्यमस्तु । दक्षिणाः पान्तु । बहुदेयञ्चास्तु ।
दीर्घमायुः शान्तिः पुष्टिस्तुष्टिः श्रीर्यशो विद्या विनयो वित्तं बहुपुत्रं
बहुधनञ्चायुष्यञ्चास्तु । (अत्र सर्वत्र ब्राह्मणैरस्तु पान्तु सन्तु इत्या-
दि प्रत्युत्तरं देयम्) । यं कृत्वा सर्ववेदयज्ञक्रियाकरणकर्मारम्भाः
शुभाः शोभनाः प्रवर्तन्ते, तमहमोङ्कारमादि कृत्वा ऋग्यजुःसामा-
थर्वाग्नीर्वचनं बृहर्षिमतं संविज्ञातं भवद्भिरनुज्ञातः पुण्यं पुण्याहं
वाचयिष्ये । वाच्यताम् इति प्रत्युक्तिः । एवं उत्तरत्रापि प्रत्यु-
त्तरं यथायोग्यं दद्यात् ।

ऋक्—

ॐ द्रविणोदा द्रविणसस्तुरस्यं द्रविणोदाः सनरस्य प्रथं सत् ।
द्रविणोदा वीरवती मिषं नो द्रविणोदा रासते दीर्घमायुः ॥ १ ॥
सविता पश्चातात्सविता पुरस्तात्सवितोत्तरात्तात्सविता घरात्तात् ।
सविता नः सुवतु सर्वतांति सविता नो रासतां दीर्घमायुः ॥ २ ॥
नवो नवो भवति जायमानोऽन्हं केतुरुषसामेत्यग्रम् ।

भागं देवेभ्यो विदधात्यायन्प्रचन्द्रमास्तिरते दीर्घमायुः ॥ ३ ॥
उच्चादिवि दक्षिणावन्तो अस्थुर्ये अश्वदाः सहते सूर्येण ।
हिरण्यदा अमृतत्वं भजन्ते वासोदाः सोमप्रतिरन्त आयुः ॥ ४ ॥

यजुः—

ॐ द्रविणोदाः पिषीमति जुहोतुप्रचतिष्ठत । नेष्ट्रादतुभिरिष्यत ॥ १ ॥

८

स्वस्तिवाचनम् ।

सविता त्वां सुवानां सुवतामग्निर्गृहपतीनां सोमो वनस्पतीनाम् ।
 बृहस्पतिर्वाचऽइन्द्रो ज्यैष्ठ्याय रुद्रः पृथुव्यो मित्रः सत्यो
 ववरुणो धर्मपतीनाम् ॥ २ ॥

न तद्द्रक्षांस्मि न पिशाचास्तरन्ति देवानामोर्जः पथमजं ह्येतत् ।
 यो विभर्ति दाक्षायणं हिरण्यं स देवेषु कृणुते दीर्घमायुः
 स मनुष्येषु कृणुते दीर्घमायुः ॥ ३ ॥

उच्चाते जातमन्धसो दिवि सद्भूम्याददे। उग्रं शर्म महिश्रवं ॥४॥ (१)

साम—

ॐ देवो ३ वो ३ द्रविणोदाः । पूर्णाविवष्टासिचम् । उद्रा
 १ सिञ्चा २ । ध्वमुपवापृणध्वम् । आदिद्वोदे २ । वओहते । इडा २ ३
 भा ३४३ । ओ २३४५ इ । डा ॥ १ ॥

अघनो देव सवितः । औहोवा । इहश्रुधाइ । मजावा २ ३
 त्सा । वीः सौभगाम् । परादु २३ ष्वा ३ । होवा
 ३ हा । प्नियंस्सु २३४५ वा ६५६ । दक्षा ३ या २३४५ ॥ २ ॥

चन्द्रमाआउवा । सुवान्ता राउवा । सुपर्णो धाउवा । वतेदिवि ।
 नवोहिराउवा । प्यनायिमायाउवा । पदं विन्दाउवा । तिविद्युताः ।

(१) अत्र केचिदिमं मंत्रमपि पठन्ति. यथा—उपास्मै गायता
 नरं पवमाना येन्द्रवे । अभिदेवा इत्यक्षते ॥ १ ॥

स्वस्तिवाचनम् ।

६

१ २ १२ २ १
वित्तम्मा आउवा । स्थरोदा २३ सा ३४३ यि । ओ २३४५
६ । डा ॥ ३ ॥

५ २ २ ४२ ५ २ १ २ १ — १
उच्चाता ३ यिजातमन्धसाः । दिवाइसा १ दू २ । मिया
२ १ २ १ २ २३
२३ ददायि । उग्रश्नाम्मा । महा २३ यिश्रवाउ । वा ३ । स्तोषे
११११
२३४५ । ॥ ४ ॥

४३ २ ४ २ ४२ ५ २ १ २ २ १
(उपाऽ५स्मै । गा३या३तानाराः । पा३वामा३ना । या२३
२ १ २ २ १ २ २ १ ३ २
आ । हुम्मायि । दा३वायि । आभिदेवा३इया३क्षताउ ।
१११११
वा २३४५ ॥ ५ ॥)

अथर्वणः—

ॐ धाता॒रातिः स॒वितेदं जुष॑न्तां प्रजाप॑ति निधिप॑तिर्नो
अग्निः ॥ त्वष्टा विष्णुः प्रजयां संर॑राणो यंज॑मानाय द्रवि-
णन्दधातु ॥ १ ॥

येन॑ देवं स॒वितार॑म्परि दे॒वा अधा॑रयन् ॥

तेनेद॑म्ब्रह्मणस्पते परि॑ रा॒ष्ट्राय॑ धत्तन ॥ २ ॥

अ॒होरा॒त्राभ्यां नक्ष॑त्रेभ्यः सूर्याचन्द्रमसा॑भ्याम् ॥

भद्रा॑हम॒स्मभ्यं राज॑ञ्जकधूम॒त्वं कृ॑धि ॥ ३ ॥

उच्चाप॑तन्तमरुणं सु॒पर्णं मध्येदि॒वस्त॑राणि॒ भ्राज॑मानम् ।

पश्या॑म त्वा स॒वितारं॑ यमा॒हुरज॑सं॒ ज्योति॑र्यदवि॒दद॑त्त्रिः ॥४॥(१)

(१) अत्र केचिद्येन देवादिमन्त्रत्रयस्थाने एतान् मन्त्रान् पठ-

इत्येता ऋचः पुण्याहे ब्रूयात् । व्रत नियमतपः स्वाध्याय-
 क्रतुदमदानविशिष्टानां सर्वेषां ब्राह्मणानां मनः समधीयताम् ।
 समाहितमनसः स्मः । प्रसीदन्तु भवन्तः । प्रसन्नाः स्मः । शान्ति-
 रस्तु । पुष्टिरस्तु । तुष्टिरस्तु । वृद्धिरस्तु । अविघ्नमस्तु । आयुष्यमस्तु ।
 आरोग्यमस्तु । शिवमस्तु । शिवं कर्मास्तु । कर्मसमृद्धिरस्तु । पुत्रसं-
 मृद्धिरस्तु । वेदसमृद्धिरस्तु । शास्त्रसमृद्धिरस्तु । धनधान्यसमृ-
 द्धिरस्तु । इष्टसम्पदस्तु । अनिष्टनिरसनमस्तु । यत्पापं रोगम-
 शुभमकल्याणं तत् दूरे प्रतिहतमस्तु । यद्यच्छ्रेयस्त-
 त्तदस्तु । उत्तरे कर्मण्यविघ्नमस्तु । उत्तरोत्तरमदरहरभिवृद्धि-
 रस्तु । उत्तरोत्तराः क्रियाः शुभाः शोभनाः सम्पद्यन्ताम् । तिथि-
 करण-मुहूर्त-नक्षत्र-ग्रह-लग्न-सम्पदस्तु । तिथिकरण-मुहूर्त-नक्षत्र
 ग्रहलग्नाधिदेवताः प्रीयन्ताम् । तिथिकरणे समुहूर्ते सनक्षत्रे सग्रहे
 सलग्ने सदैवते प्रीयेताम् । दुर्गापाञ्चालवौ प्रीयेताम् । अग्निपुरोगा-
 विश्वेदेवाः प्रीयन्ताम् । इन्द्रपुरोगा मरुद्गणाः प्रीयन्ताम् । शची-
 पुरोगा देवपत्न्यः प्रीयन्ताम् । ब्रह्मपुरोगाः सर्वे वेदाः प्रीयन्ताम् ।
 विष्णुपुरोगाः सर्वे देवाः प्रीयन्ताम् । माहेश्वरीपुरोगा उमाप्रातरः

न्ति । ॐ अमंयं द्यावापृथिवी इहास्तु नोऽमंयं सोमः सविता नः कृणो
 तु । अमंयं नोऽस्तुर्वंश्नतरिक्षं सप्तऋषीणाञ्च हविषामंयं नो अस्तु ॥१॥
 नवो नवो भवसि जायमानोऽन्हां केतु रूषसामेव्यग्रम् । भागं देवभ्यो
 विद्वास्यायन्प्रचन्द्रमस्तिरसे दीर्घं मायुः ॥२॥ उच्चैर्घोषोदुन्दुभिः सत्य
 नायन्वानस्पत्यः संभृत उस्त्रियाभिः पाचं शुष्कानो दमयन्त्सपत्नान् सिंह
 इव ज्येष्थमभितं स्तनीहि ॥

स्वस्तिवाचनम् ।

११

प्रीयन्ताम् । वसिष्ठपुरोगा ऋषिगणाः प्रीयन्ताम् । अहन्धतीपुरोगा
 एकपत्न्यः प्रीयन्ताम् । ब्रह्म च ब्राह्मणाश्च प्रीयन्ताम् । श्रीसरस्वत्यौ
 प्रीयेताम् । श्रद्धामेधे प्रीयेताम् । भगवती कात्यायनी प्रीयताम् ।
 भगवती माहेश्वरी प्रीयताम् । भगवती वृद्धिकरी प्रीयताम् ।
 भगवती ऋद्धिकरी प्रीयताम् । भगवती पुष्टिकरी प्रीयताम् ।
 भगवती तुष्टिकरी प्रीयताम् । भगवन्तौ विघ्नविनायकौ प्रीयेताम् ।
 सर्वाः कुलदेवताः प्रीयन्ताम् । सर्वा ग्रामदेवताः प्रीयन्ताम् । सर्वा-
 इष्टदेवताः प्रीयन्ताम् । हताश्च ब्रह्मद्विषः । हताश्च परिपन्थिनः ।
 हताश्च विघ्नकर्तारः । हताश्च विघ्नकराः । शत्रवः परामर्शं
 यान्तु । शाम्यन्तु घोरानि । शाम्यन्तु पापानि । शाम्यन्त्वीतयः ।
 शुभानि वर्द्धन्ताम् । शिवा आपः सन्तु । शिवा ऋतवः सन्तु । शिवा
 अग्नयः सन्तु । शिवा आहुतयः सन्तु । शिवा ओषधयः सन्तु ।
 शिवा वनस्पतयः सन्तु । शिवा अतिथयः सन्तु । अहोरात्रे
 शिवे स्याताम् ।

ऋक्—

शंवः कनिक्रद्दद्देवः पर्जन्यो अभिवर्षत्वोषधयः प्रतिधीयताम् ।
 शन्नो द्यावापृथिवी शम्प्रजाभ्यः शन्नो अस्तु द्विपदे शञ्चतुष्पदे ॥१॥

यजुः—

निकामे निकामेनः पर्जन्यो वर्षतु फलवत्यो न ओष-
 धयः । पच्यन्तां योगक्षेमो नः कल्पताम् ॥ १ ॥

साम—

३२

३२५

४५

२१

२

२१

त्वष्टा ३४ ।

नोदैवियम् ।

वचाः ।

पर्जन्यो

ब्रह्मणस्प

२ १ १२ २ १ २ १ २
 २३ तीः । पुत्रैर्भ्रातृभिरदितिर्नू पातु २३ नाः । दुष्टारा २३ न्त्रा ।
 १ २ १
 मणवा २३ चा ३४३ः । ओ २३४५ इ।डा ॥ १ ॥

अथर्वणः—

गुणास्त्वोपेगायन्तुमार्कताः पर्जन्यघोषिणः पृथक् ॥

सर्गा वर्षस्य वर्षतो वर्षन्तु पृथिवीमनु ॥ १ ॥ (१)

युक्राङ्गारक बुध बृहस्पति शनैश्चर राहु केतु सोमसहिता आ-
 दित्यपुरोगाः सर्वे ग्रहाः प्रीयन्ताम् । भगवान् नारायणः प्रीयताम् ।
 भगवान् पर्जन्यः प्रीयताम् । भगवान् स्वामी महासेनः प्रीयताम् ।
 पुरोनुवाक्यया यत्पुण्यं तदस्तु । याज्यया यत्पुण्यं तदस्तु । वषट्कारे-
 ण यत्पुण्यं तदस्तु । प्रातः सूर्योदये यत्पुण्यं तदस्तु । एतत्कल्या-
 णयुक्तं पुण्यं पुण्याहं वाचयिष्ये । वाच्यताम् ।

ब्राह्मं पुण्यं मह्यच्च सृष्ट्युत्पादनकारकम् ।

वेदवृक्षोज्झवं नित्यं तत्पुण्याहं ब्रुवन्तु नः ॥

ओ ब्राह्मणाः मम सकुटुम्बस्य सपरिवारस्य गृहेऽमुक-
 कर्मणि पुण्याहं भवन्तो ब्रुवन्तु । १ । पुण्याहम् । ३ ।

ऋक्—

उद्गातेवं शकुने सामं गायसि ब्रह्मपुत्र इव सवनेषु शी-
 शसि । वृषेव राज्ञी शिशुमतीरपीत्यां सर्वतो नः शकुने भद्रमा
 वंद विश्वतो नः शकुने पुण्यमावद ॥ १ ॥

(१) अत्र केचिदिमं मन्त्रं पठन्ति—त्वष्टा मे दैव्यं वचः पर्जन्यो
 ब्रह्मणस्पतिः । पुत्रैर्भ्रातृभिरदितिर्नूपातु नो दुष्टरं त्रायमाणं सहः ॥ १ ॥

यजुः—

पुनन्तु मा देवजनाः पुनन्तु मनसा धियः ।

पुनन्तु विश्वाभूतानि जातवेदः पुनीहि मां ॥ १ ॥

साम—

पुनानः सोमा ३ धारा १ २ ३ ४ या । आपो वसानो अर्ध-
 स्यारत्नधा योनिमृतस्यसा २ यिदसायि । ओहा ३ उवा । उत्सो-
 देवोहिरा २३ हायि । ओहा ३ उवा । ण्यया । औ ३ होवा । हो
 ५ इ । डा ॥ १ ॥

अथर्वणः—

पुनन्तु मा देवजनाः पुनन्तु मनसो धिया ।

पुनन्तु विश्वा भूतानि पर्वमानः पुनातु मा ॥ १ ॥

पृथिव्यामुद्धृतायान्तु यत्कल्याणं पुरा कृतम् ।

ऋषिभिः सिद्धगन्धर्वै स्तत्कल्याणं ब्रुवन्तु नः ॥ १ ॥

भो ब्राह्मणाः मम सकुटुम्बस्य सपरिवारस्य गृहे अस्मिन्नमुक्-
 कर्माणि कल्याणं भवन्तो ब्रुवन्तु । ३ । कल्याणम् । ३ ।

ऋक्—

अप्राः सोमस्तमिन्द्र प्रयाहि कल्याणीर्जायामुरणं गृहे ते ।

यत्रा रथस्य बृहतो निधानं विमोचनं वाजिनो दक्षिणावत् ॥ १ ॥

यजुः—

यथेमां व्वाचं कल्याणीमावदानि जनेभ्यः । ब्रह्मराज-
 न्याभ्यां शूद्राय चार्याय च स्वाय चारणाय च । प्रियो देवा-

नान्दक्षिणायै दातुरिह भूयासमयं मे कामः समृध्यताम् (सुप्रमा-
दोनमतु) ॥ १ ॥

साम—

का ५ या । नश्वा ३ यित्रा ३ आशुवात् । ऊ । ती
२ १ २ १ २ २ १ २ ३ २
सदावृषः स । खा । औ ३ होहोयि । कया २३ शचायि । ष्टयौ-
२ १ — १ १ २
हो ३ । हुस्मा २ । वा २ चो ३५ हायि ॥ १ ॥

अथर्वणः—

विश्वंजित्कल्याण्यै मापारि देहि । कल्याणि द्विपाच्च सर्वन्नो
रक्ष चतुष्पाद्यच्च नस्वम् ॥ १ ॥

सागरस्य तु या ऋद्धिर्महालक्ष्म्यादिभिः कृता ।

सम्पूर्णा सुप्रभावा च तामृद्धिं प्रब्रुवन्तु नः ॥ १ ॥

भोब्राह्मणाः मम सकुटुम्बस्य सपरिवारस्य गृहे अमुककर्मणि
ऋद्धिं भवन्तो ब्रुवन्तु । ३ । ऋद्ध्यतामिति त्रिविधाः ॥

ऋक्—

ऋध्याम् स्तोमं सनुयाम वाजमानो मन्त्रं सरथे होषयातम् ।

यज्ञो न पक्वं मधुगोष्वन्तरा भूतांशो अश्विनोः काममपाः ॥ १ ॥

यजुः—

सत्रस्य ऋद्धिरस्यगन्म ज्योतिरमृताऽअभूम । दिवस्पृथिव्या
अध्याह्नामाविदाम देवान्स्वर्ज्योतिः ॥ १ ॥

साम—

२१ २ २ २ २ १ २ १ २
औहोवा औहोवा औहोश्वा । अगन्म ज्योतिः । २

२ १ ७ २ २ १ २ २
२ इन्द्राम् । हुवाइ तु शक्रं पुरुहू । तमी२ इन्द्राम् । इदं स्वस्तिनो
२ १ २ २ ४
मघवा । वा३४३इ । तू३वा५इन्द्रा६५६ः ॥ १ ॥

स्वस्ति मात्र उत पित्रे नो अस्तु स्वस्ति गोभ्यो जगते
 पुरुषेभ्यः । विश्वं सुभूतं सुविदत्रन्नो अस्तु ज्योगेवदंशेसु सूर्यम् ॥१॥

आयुषा तेन संयुक्ता जीवेम शरदः शतम् ॥ १ ॥

• रुक्—

शतमिन्द्राग्नी सविता बृहस्पतिः शतायुषा हविषेम पुनर्दुः ॥१॥

शतमिन्नु शरदो अन्ति देवा यत्रानश्चक्रा जुरसन्तनूनाम् ।
पुत्रासो यत्र पितरो भवन्ति मानो मध्या शीरिषतायुर्गन्तोः ॥ १ ॥

साम—

हाउ । ३ । यशो हाउ । ३ । वर्चो हाउ । ३ । आस्मिन्

हायि । २ । आस्मिन् हा ३ १ उ वा २ । तवे दिन्द्रावमं वसु ।

त्वं पुण्यसि मध्यमम् । सत्रा विश्वस्य परमस्य राजसि । नकि-
 ष्वा गोषु वृण्वते । हाउ । ३ । यज्ञो हाउ । ३ । वर्चो हाउ

स्वस्तिवाचनम् ।

१७

१२ ६ १२ —
 । ३ । आस्मिन् हायि । ५ । आस्मिन् हा ३१ उ । वा २ ।
 १२ २ २ २ १२ २१२ १२ २१२
 आयुर्विश्वायुर्विश्वं विश्वमायुरशीमहि प्रजान्त्वष्टराधि निधेह्यस्मे
 २ १२ २२ १ २२ १ ३ १ १ १ १
 शतञ्जीवेम शरदो वयन्ते २३४५ ॥ १ ॥

अथर्वणः—

आयुरस्मै धेहि जातवेदः प्रजां त्वष्टराधि निधेह्यस्मै । राय-
 स्पोषं सवितरासुवस्मै शतञ्जीवाति शरदस्तवायम् ॥ १ ॥
 शिवगौरीविवाहे या या श्री रामे नृपात्मजे ।
 धनदस्य गृहे या श्रीरस्मान् साऽस्तु सद्मनि ॥ १ ॥
 इति यजमानः । अस्तुश्रीरिति विप्राः ।

ऋक्—

श्रिये जातः श्रिय आनिश्रियाय श्रियं वयो' जरितृभ्यो' दधा-
 ति । श्रियं वसाना अमृतत्वमायन्भवन्ति सत्या समिथामितद्रौ ॥१॥

यजुः—

मनमः काममार्कृतिं वाचः सत्यमंशयि ।

पशूनां रूपमन्नस्य रसो यज्ञः श्रीः श्रयताम्मयि स्वाहा ॥१॥

साम—

५ १ — १ — १ — १ —
 श्रायन्त इवसू४रायाम् । विश्वारुदिन्द्रार । स्यभारक्षाता ।

२ २ २ १२ २ २ १ २ — १ २ २ १ २ २
 वासूनि जातो जनिमा । नियोजा१ सार । प्रतिभागन्नदी२धिमः॥

१ २ १२ २ २ १२ २ २ १ ५ २
 प्रार३ती । भागान्ना३दा । हुम् । धिमा३ः । ओ २३४वा । श्रि-
 ये १ ॥ १ ॥

अथर्वणः—

एहयातु वरुणः सोमो अग्निर्वृहस्पतिर्वसुभिरेह यातु । अस्य
श्रिवसुपसंयातु सर्व उग्रस्य चेतुःसं मनसः सजाताः ॥ १ ॥

प्रजापतिर्लोकपालो धाता ब्रह्मा च देवराद् ।

भगवान् शाश्वतो नित्यं स नो रक्षतु सर्वतः ॥ १ ॥

भगवान्प्रजापतिः प्रीयताम् ।

ऋक्—

प्रजापते नत्वदेतान्यन्यो विश्वां जातानि पिता बभूव ।
यत्कामास्ते जुहुमस्तन्नो अस्तु वयं स्याम पतयो रयीणाम् ॥ १ ॥

यजुः—

प्रजापते नत्वदेतान्यन्यो विश्वां रूपाणि पिता बभूव ।
यत्कामास्ते जुहुमस्तन्नो अस्तु वयममुष्यं पितासावस्य पिता
व्ययं स्याम पतयो रयीणां स्वाहा ॥ १ ॥

साम—

हाउ । ३ । इमाः । ३ । प्रजाः । ३ । प्रजापते ।
होइ । २ । प्रजापते । हाइ उवा । ए । हृदयम् । २ । ए ।
हृदया ३१३ । वार । प्रजारूपमजीजने ३ । इट्टडा २३४५ ॥ १ ॥

अथर्वणः—

प्रजापतेरावृत्तो ब्रह्मणा वर्मणाहं कश्यपस्य ज्योतिषा वर्चसा
च । जरहंष्टिः कृतवीर्यो विहायाः महसायुः सुकृतश्चरेयम् ॥ १ ॥
आयुष्मते स्वस्तिमते यजमानाय दाशुषे ।

श्रिये दत्तात्रिषः सन्तु ऋत्विग्भिर्वेदपारगैः ॥ १ ॥

आयुष्मते स्वस्ति ॥

ऋक्—

स्वस्तये वाजिभिश्च प्रणेतुः संयन्महीरिष आसत्सिपूर्वाः ।

रायो वन्तारो बृहतः स्यामास्मे अस्तु भग इन्द्र प्रजावान् ॥१॥(१)

यजुः—

प्रतिपन्थामपद्महि स्वरित् गामनेहसम् ।

येन विवश्वा परिद्विषो ववृणक्ति विवदते वसु ॥ १ ॥

साम—

१ २ २२ — १११ २२ २३ ५२३२ १

त्यमूषु । वाजि । ना३४५म् । देवजूता२३४म् । सहोवानन्ता ।

२ ३ ४ ५ २ ३ ५ २ २६ २

रुता३ । र२२थानाम् । अरिष्टना२३४इमीम् । पृतना३४३ जमा-

१ २१ २ २३ २ ३ ४

थम् । स्वस्त । याइ । तार्क्ष्यमिहा३४३ । ह३वा५इमा ६५३ ॥ १ ॥

अथर्वणः—

वेदः स्वस्तिर्द्विष्टुणः स्वस्ति परंशुर्वेदिः परंशुर्नः स्वस्ति ।

हविष्कृतो यज्ञियां यज्ञकामास्ते देवासो यज्ञमिमंजुषन्ताम् ॥१॥(२)

* (१) अत्र केचित्—ॐ स्वस्तये वायुमुपव्रवामहे सोमं स्वस्ति भुवनस्य यस्पतिः । वृहस्पतिं सर्वगणं स्वस्तये स्वस्तये आदेत्यासो भवन्तु नः ॥१॥ इति पठन्ति ।

(२) अत्र केचित्—ॐ त्यमूषु वाजिनं देवजूतं सहोवानन्त रुतारं रथानाम् । अरिष्टनेमिं पृतना जिमाशुं स्वस्तये तार्क्ष्यमिहा हुवेम ॥१॥ इति पठन्ति ।

शान्तिर्या सह देवैश्च ब्राह्मणैः परिपठ्यते ।

ऋषिभिर्गीयते या च तां तां शान्तिं ब्रुवन्तु नः ॥१॥ शान्तिरस्तु ।

शं वो भूमिः शं व आपः शं वो भवन्तु मृतः स्वर्काः ।

शं वः प्रजाभ्यः शमुयन्तु पापं शं वः पर्जन्यो अभिवर्षतु ॥ १ ॥

शं व इन्द्रः शं ताता शं वो भवन्तुषतो विभातीः ।

शं वो वसवो रुद्रा आदित्या सदन्तु शं वो मित्रावरुणावृश्विना शम् ॥२॥

शं वो विष्णुः प्रजया संररणो नुं स्वधां कृणुहि लोके अस्मिन् ।

शं वो भवतुभुवनस्य यस्पतिः शं वो भव द्विपदे शं चतुष्पदे ॥३॥

यजुः--

द्यौः शान्तिरन्तरिक्षं शान्तिः पृथिवी शान्तिरापृष्टं शान्तिरो-
षधयः शान्तिः । वनस्पतयः शान्तिर्विश्वेदेवाः शान्तिर्ब्रह्म शा-
न्तिः सर्वं शान्तिः शान्तिरेव शान्तिः सामा शान्तिरेधि ॥ १ ॥

स्वस्तिपुण्याहवाचनकर्मसमृद्धिरस्तु ॥

तत उत्तरकलशं दक्षिणहस्ते दक्षिणकलशं वामहस्ते गृहीत्वा
ताभ्यां धाराद्वयं सततं पात्रे निषिञ्चेद्वास्तोष्पते प्रतिजानीति
मन्त्रेण । वास्तोष्पत इति वसिष्ठो जगती वास्तोष्पतिः धाराद्वय-
निषेचने विनियोगः ।

ॐ वास्तोष्पते प्रतिजानीह्यस्मान्स्वावेशो अनमीवो भवानः ।

यत्त्वे महे प्रति तन्नो जुषस्व शन्नो भव द्विपदे शं चतुष्पदे ॥१॥

ततः कर्तुर्वामतः पत्नीमुपवेश्य पात्रपातितजलेन पल्लवदूर्वा-
भिरुदङ्मुखा विप्रा अभिषिञ्चेयुस्तिष्ठन्तः शन्नो देव्यादिमन्त्रैः ।

स्वस्तिवाचनम् ।

२१

१ २ ३ २ ३ १ ५ ३ १ २ ३ १ २ ३ ३ १ २
 ॐ शन्नो देवीरभिष्टये शन्नो भवन्तु पीतये । शं यो रमि स्रवन्तु नः ॥१॥

२ ३ १— २ ३ २ ३ १ २ ३ १— २ ३ १ २
 आपो हि ष्ठा मयो भुवस्तान ऊर्जे दधातन । महे रणाय चक्षसे ॥२॥

१ २ ३ १ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २
 यो वः शिवतमो रसस्तस्य भाजयते ह नः । उशतीरिव मातरः ॥३॥

२ ३ १ २ २ ३ १ २ ३ १ २ १ २ ३ १ २
 तस्मा अरङ्गमामवो यस्य क्षयाय जिन्वथ । आपो जनयथा च नः ॥४॥

तत उपास्मै गायतेत्यादिस्नानविधिमन्त्रैरभिषिञ्चेयुः ।

१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ २ ३ १— २ ३
 ॐ उपास्मै गायता नरः पवमानायेन्दवे । अभि देवा इयक्षते ॥१॥

३ २ ३ १ २ ३ १— २ ३ ३ २ ३ १ २ ३ २
 अभिते मधुना पयो थर्वाणो अशिश्नयुः । देवं देवाय देवयु ॥२॥

१ २ ३ २ ३ ३ १— २ ३ १— २ ३ १ २ ३ १ २
 स नः पवस्व क्ष गवे क्ष जनाय क्षमर्वते । क्षं राजन्नोषधीभ्यः ॥३॥

२ ३ १ २ ३ १ २ ३ २ १ २ ३ १— २ ३
 दधि द्युतत्या रुचा परिष्टोभन्त्या कृपा । सोमाः शुक्रा गवा शिरः ॥४॥

३ २ ३ १ २ ३ १— २ ३ ३ २ ३ २ १ ५ ३ १ २
 हिन्वानो हेतृभिर्हित आवाजं वाज्यक्रीतीत् । सीदन्तो वनुषो यथा ॥५॥

३ १ २ ३ १ २ ३ २ ३ १ २ १ २ ३ १ २ ३ २
 ऋधक् सोम स्वस्तये सज्जमानो दिवाकवे । पवस्व सूर्यो दशो ॥६॥

१ २ ३ २ ३ १ २ १ २ ३ १ २ ३ १ २
 पवमानस्य ते कवे वाजिन्तसर्गा असृक्षत । अर्वन्तो न श्रवस्यवः ॥७॥

२ ३ १ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २
 अच्छा कोशं मधुश्चुतमसृग्रं वारे अव्यये । अवावशन्त धीतयः ॥८॥

१ २ ३ २ ३ ३ २ ३ २ ३ २ ३ १ २ १ २ ३ २ ३ २ ३ २
 अच्छा समुद्रमिन्दवो स्तं गावो न धेनवः । अगमं नृतस्य योनिमा ॥९॥

२ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १— २ ३ २ ३ २ ३ १ २
 तरत्समन्दी धावति धारा सुतस्यान्धसः । तरत्समन्दी धावति ॥१०॥

२२

स्वस्तिवाचनम् ।

३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ ३ २
उत्ता वेद वसूनां मर्तस्य देव्यवसः । तरत्स० ॥११॥

३ १ २ ३ २ ३ २ ३ १ २ २ ३ २
ध्वस्त्रयोः पुरुषं तयोरा सहस्राणि ददुमहे । तरत्स० ॥१२॥

१- २२ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ २ ३ २
आययोस्त्रिंशतं तना सहस्राणि च ददुमहे । तरत्स० ति ॥१३॥

२ ३ ३ ३ १ २ ३ २ ३ २ ३ १ २
ॐ एतोन्विन्द्रं स्तवाम शुद्धं शुद्धेन साम्ना ।

३ २ ३ १ २ ३ २ २ ३ २ ३ १ २
शुद्धैरुक्थैर्वा वृध्वांसं शुद्धैराशीर्वान्ममत्तु ॥१४॥

१ २ ३ २ ३ १ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २
इन्द्र शुद्धो न आगहि शुद्धः शुद्धाभिरुतिभिः ।

२ २ ३ १- २२ ३ १ २
शुद्धो रयिं निधारय शुद्धो ममद्धि सोम्य ॥१५॥

१ २ ३ १- २२ ३ २ ३ १- २२ ३ १ २
इन्द्र शुद्धो हि नो रयिं शुद्धो रत्नानि दाशुषे ।

३ २ ३ १ २ ३ १- २२
शुद्धो वृत्राणि जिघ्नसे शुद्धो वाजसि षाससि ॥१६॥

१ २ ३ २ ३ १ २ ३ १- २२
तमुष्ट्वामयं गिर इन्द्रमुक्थानि वावृधुः ।

३ १ २ ३ २ ३ १ २
पुरुषस्य पौंस्य स्या सिषासन्तो वनामहे ॥१७॥

१ २ ३ १-२२ ३ १- २२ २ ३ २ ३ २
नकि इन्द्र त्वदुत्तरं न ज्यायो अस्ति वृत्रहन् । न कथेवं यथा त्वम् ॥१८॥

३ १ २ ३ १ २ ३ १- २२ ३ १ २ ३ १ २
पवित्रं ते विततं ब्रह्मणस्पते प्रभुर्गात्राणि पर्येषि विश्वतः ।

१ २ ३ २ ३ १ २ ३ २ ३ १- २२ ३ १- २२
अतस्तनूर्न तदामो अश्नुते श्रुतास इद्वहन्तः सन्तदाशत ॥१९॥

१ २ ३ २ ३ १ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २
तपोष्पवित्रं विततं दिवस्पदेर्वन्तो अस्य सन्तवो व्यस्थिरन् ।

१२ ३ १ २ ३ १ २ ३ २ ३ १-२२ ३ १ २
 अवन्त्यस्य पवितारमाशत्रो दिवः पृष्ठमधिरोहन्ति तेजसा ॥२०॥
 १२ ३ २ ३ १ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ २
 अरुरुचदुषसः पृश्निरग्रिय उक्षा मिमेति भुवनेषु वाजयुः ।
 ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ २ ३ २ ३ १ २
 मायाविनो ममिरे अस्य मायया नृचक्षसः पितरो गर्भमादधुः ॥२१॥
 इति वेदोक्तमन्त्रैरभिषेकं कृत्वा समाचारात् सुरास्त्वेति अभिषे-
 कलिङ्गकमन्त्रैः अभिषिञ्चेयुः ।

सुरास्त्वामभिषिञ्चन्तु ब्रह्मविष्णुमहेश्वराः ।
 वासुदेवो जगन्नाथस्तथा सङ्कर्षणो विभुः ॥ १ ॥
 प्रद्युम्नश्चानिरुद्धश्च भवन्तु विभवाय ते ।
 आखण्डलोऽग्निर्भगवान् यमो वै निर्ऋतिस्तथा ॥ २ ॥
 वरुणः पवनश्चैव धनाध्यक्षस्तथा शिवः ।
 ब्रह्मणा सहिताद्येते दिक्पालाः पान्तु वः सदा ॥ ३ ॥
 कीर्तिर्लक्ष्मीर्धृतिर्मेघा पुष्टिः श्रद्धा क्रिया मतिः ।
 बुद्धिर्लज्जा वपुः शान्तिर्माया निद्रा च भावना ॥ ४ ॥
 एतास्त्वामभिषिञ्चन्तु पुष्टिः कान्तिः क्षमा तथा ।
 आदित्यश्चन्द्रमा भौमो बुधो जीवः सितोऽर्कजः ॥ ५ ॥
 • ग्रहास्त्वामभिषिञ्चन्तु राहुः केतुश्च पूजिताः ।
 देवदानवगन्धर्वा यक्षराक्षसपन्नगाः ॥ ६ ॥
 ऋषयो मुनयो गावो देवमातर एव च ।
 देवपत्न्यो ध्रुवा नागा दैत्याश्चाप्सरसां गणाः ॥ ७ ॥
 अस्त्राणि सर्वज्ञास्त्राणि राजानो वाहनानि च ।

ओषधानि च रत्नानि कालस्यावयवाश्च ये ॥ ८ ॥

सरितः सागराः शैलास्तथानि जलदा नदाः ।

एतास्त्वामभिषिञ्चन्तु सर्वकामार्थसिद्धये ॥ ९ ॥

अमृताभिषेकोऽस्तु ॥

इति स्वस्तिवाचनप्रयोगः समाप्तः ।

प्राप्तिस्थानम्—

चौखम्बा संस्कृत पुस्तकालय,
बनारस सिटी ।

अस्मत् प्रकाशित ग्रन्थानां सक्षिप्त-सूचीपत्रम् ।

- अग्निष्टोमपद्धतिः । ग्रन्थरत्नेऽस्मिन् “आध्वर्यवपद्धतिः”—कर्कानुसारिणी,
 “भौद्रात्रपद्धतिः”—लाट्कनयनब्राह्मणसूत्रानुसारिणी, “हौत्रपद्धतिः”—
 शाङ्खायनश्रौतसूत्रानुसारिणी च सन्निविष्टास्ति । १-२ खण्ड । ३)
- आपस्तम्बगृह्यसूत्रम् । श्रीहरदत्तप्रणीतयाऽनाकुलाख्या व्याख्यया, श्रीसुद-
 र्शनाचार्यप्रणीतया तात्पर्यदर्शनाख्यया व्याख्यया च समलङ्कृतम् । ४)
- आपस्तम्बधर्मसूत्रम् । श्रीमद्वरदत्तमिश्र विरचिता उज्ज्वलाख्यया वृत्त्या
 सम्बलितम् । ४)
- आश्वलायनसूत्रप्रयोगदीपिका । श्रीमध्वनाचार्यभट्टविरचिता । ३)
- अन्त्यकर्मदीपकः । आशौचकालनिर्णय सहितः । प्रेतकर्मब्रह्मीभूतयति-
 कर्मनिरूपणात्मकः । म० म० पर्वतीय नित्यानन्द विरचितः । १॥)
- उपनयनपद्धतिः । वेदाचार्य पण्डितप्रवर श्रीविद्याधरशर्म गौडेन विस्तृत
 टिप्पण्यादिना परिशिष्ट संयोज्य सुसंस्कृता । सुलभसंस्करण १-)
 राजसंस्करण १=)
- ऋग्वेदप्रातिशाख्यम् । श्रीमहर्षिशौनकप्रणीतम् । उव्वटभाष्यसहितम् । ४)
- ऋग्वेदसंहिता । सायणभाष्य सहिता । १-५ अष्टकम् । ४०)
- कात्यायनश्रौतसूत्रम्—श्रीकर्काचार्यविरचितभाष्य सहितम् । सम्पूर्णम् । १३)
- कातियेष्टिदीपकः (दर्शपौर्णमासपद्धतिः) म० म० पर्वतीय
 प० नित्यानन्द विरचितः । १)
- कातीयतर्पणपद्धतिः । भाषा टीका सहितम् । १)॥
- गोदानपद्धतिः । वेदाचार्य श्री अनन्तरामडोगरा शास्त्रि संकलिता । -)
- गोभिलगृह्यसूत्रम् । म०म० श्रीमुकुन्दशर्मणा विरचितया संस्कृत व्याख्यया
 समलङ्कृतम् । ३)
- चतुर्वेदभाष्यभूमिकासंग्रहः । (सायणाचार्य विरचितानां स्ववेदभाष्य-
 भूमिकानां संग्रहः) २॥)
- चरणव्यूहपरिशिष्टसूत्रम् । श्रीमहीदासपण्डितप्रणीत भाष्यसहितम् । ॥)
- चूडाकरणपद्धतिः । वेदाचार्य पण्डितप्रवर श्रीविद्याधर शर्म गौडेन विस्तृत
 टिप्पण्यादिना परिशिष्ट संयोज्य सुसंस्कृता । =)
- ताण्ड्यमहाब्राह्मणम् । सायणाचार्यविरचितभाष्यसहितम् । सम्पूर्णम् १२)
- नित्यकृत्यरत्नमाला । म० म० मुकुन्दशास्त्री कृतः । ॥=)
- नीतिमञ्जरी । सभाष्या श्रीद्याद्विवेद विरचिता । भूमिका-टिप्पणी-परिशिष्टा-
 दिभिः संयोज्य सम्पादिता । ४॥)

- पारस्करगृह्यसूत्रम् । कात्यायनसूत्रीयश्राद्ध-शौच-स्नान-भोजन-कल्प-सहितम् । (=)
- पारस्करगृह्यसूत्रम् । हरिहर-गदाधर-जयरामभाष्यत्रयेण सहितम् । ३)
- पुरुषसूक्तम् । सायण-महीधर-भंगल-निम्बार्कमतभाष्य-चतुष्टय सहितम् । १।)
- पुष्पसूत्रम् । सामप्रातिशाख्यं श्रीमदजातशत्रुकृतभाष्यसहितम् । ४॥)
- बौधायनधर्मसूत्रम् । श्रीगोविन्दस्वामिप्रणीतविवरणसमेतम् । ४)
- मन्त्रार्थदीपिका । श्रीशत्रुघ्नविरचिता । सटीक । २)
- लाट्यायनश्रौतसूत्रम् । अग्निष्टोमान्तम् । सटीकम् । २)
- वर्षकृत्यदीपकः । म० म० पं० श्रीनित्यानन्दपन्त पर्वतीयकृतः । ३॥)
- विवाहपद्धतिः । वेदाचार्य पण्डितप्रवर श्रीविद्याधरशर्म गौडेन विस्तृत
टिप्पण्यादिना परिशिष्ट संयोज्य सुसंस्कृता । सुलभ संस्करण १-)
- राजसंस्करण १=)
- शतपथब्राह्मणम् । (शुक्लयजुर्वेदीयमाध्यन्दिनशाखीयं) सस्वरम् ।
- वेदविशारद भीमासाकेसरी पं० श्रीचित्रस्वामीशास्त्रिणा
उपयुक्त टिप्पणी सहितम् । (प्रथम भाग १-४ काण्ड) २॥)
- ” ” (द्वितीय भाग ५-९ काण्ड) २॥)
- शुक्लयजुर्वेदकाण्वसंहिता । श्रीषायणाचार्यविरचितभाष्यसहिता । ६)
- शुक्लयजुर्वेदसंहिता । वाजसनेयिमाध्यन्दिनशाखीया । श्रीमदुब्बटाचार्य-
विरचित मन्त्रभाष्येण श्रीमन्महीधराचार्यविरचितवेददीपेन च सहिता । ८)
- शुल्वसूत्रम् । श्रीकर्कभाष्य-महीधरवृत्ति सहितम् । १=)
- शुक्लयजुर्वेदीय सन्ध्योपासनविधिः । भाषा टीका सहितः । ॥)
- शिलान्यासपद्धतिः । वेदाचार्य पण्डितप्रवर श्रीविद्याधरशर्म गौडेन विस्तृत
टिप्पण्यादिना परिशिष्ट संयोज्य सुसंस्कृता । ३=)
- श्राद्धविवेकः । म० म० श्रीरुद्रधरकृतः । वेदाचार्य पं० अनन्तरामडोगरा
शास्त्रिकृत टिप्पणी सहितः । १)
- श्रौतसूत्रम् । श्रीमन्महर्षिकात्यायनप्रणीतं देवयान्निकपद्धति सहितम् । १५)
- श्रीसूक्तम् । विद्यारण्य-पृथ्वीधर-श्रीकण्ठाचार्यकृतभाष्यत्रयेण च समलंकृतम् । (=)
- सामवेदीयरुद्रजपविधिः । पञ्चवक्रपूजनम्, लघुरुद्रविधानयुतम् । ॥)
- संस्कारदीपकः । म० म० पण्डित नित्यानन्दपन्त पर्वतीय विरचितः ।
१-३ भाग सम्पूर्ण । ८)
- संस्काराण्यपतिः । पण्डितप्रवर कर्मकाण्डाचार्य श्रीमद्रामकृष्णप्रणीतः ।
- संस्कारान्तस्य पारस्करगृह्यसूत्रस्यातिविस्तृत व्याख्यान स्वरूपः । १५)